

MADEN KANUNUNUN I (A) GRUBU MADENLERİ İLE İLGİLİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Yönetmeliğin amacı, 3213 sayılı Maden Kanununun I (a) Grubu madenleri ile ilgili yapılacak işlemlere ait usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Bu Yönetmelik; 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu hükümlerine göre I (a) Grubu kapsamındaki inşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl, %80'in altında SiO₂ içeren kum, akarsu yataklarındaki ve SiO₂ oranına bakılmaksızın denizlerdeki kum, çakıl alanları ile ariyet malzemesi alanlarının ihale edilmesini, ruhsatlandırılmasını, faaliyete başlamak için alınacak izinleri, bu madenlerin işletilmesini, üretim esaslarını, işletme dönemleri işlemlerini, faaliyetlerin denetim ve kontrolünü, terk, devir ve intikal işlerini, ruhsat sahipleri tarafından düzenlenecek belgeleri, ödenecek bedelleri, maden sicili ile ilgili yapılacak usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Bu Yönetmelik, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Kanun: 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununu,
- b) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- c) Genel Müdürlük: Maden İşleri Genel Müdürlüğünü,
- d) İlgili Valilik: Ruhsatın verildiği ve ruhsat alanının bulunduğu ilin valiliğini,
- e) **(Değişik:RG-29/5/2013-28661)** İlgili İdare: İl özel idaresini,
- f) Banka : İl özel idaresince belirlenecek banka şubelerini,
- g) Satış Bilgi Formu: Yıllık üretim miktarı, satış tutarı, toplam gelir ve tahakkuk eden Devlet hakkı gibi mali durumu gösteren belgeyi,
- h) Faaliyet Bilgi Formu: Yıllık işletme faaliyetine ilişkin üretim, satış, stok ve bunun gibi bilgileri içeren belgeyi,
- (i) **(Değişik: RG-15/07/2007-26583)** Ariyet Malzemesi: Kayaçların doğal ve jeolojik etkenler sonucu kırılması, ufalanması, alterasyonu, taşınması ve/veya yerinde çökelişi ile oluşan; çakıl, kum, silt ve mil içeren gevşek malzeme ile yamaç molozu niteliğinde olan ve dolgu olarak kullanılan malzemeyi,
- i) Teknik Nezaretçi: İşletmelerdeki faaliyetlerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan, Kanunun 29 uncu maddesi gereği faaliyet bilgi formunun hazırlanmasından sorumlu ve yetkili maden mühendisini,
- j) İşletme: Madencilik faaliyetlerinin yapıldığı işyerini,
- k) **(Değişik:RG-29/5/2013-28661)** Teknik Nezaretçi Defteri: Muhafazasının sorumluluğu ruhsat sahibine ait olan, noter tarafından onaylanmış, teknik nezaretçinin raporunu yazdığı ve ruhsat sahibi/vekili ile birlikte imzaladığı defteri,
- l) **(Mülga:RG-29/5/2013-28661)**
- m) **(Ek:RG-29/5/2013-28661)** Muhammen Bedel: I (a) Grubu madenler için mülk sahibinin izni alınarak verilen ruhsatlarda veya ruhsat süre uzatım işlemlerinde madenin cinsi, rezervi ve yeri dikkate alınarak ilgili il özel idaresi tarafından belirlenen bedeli,
- n) **(Ek:RG-29/5/2013-28661)** Sevk Fişi: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde yer alan taşıma irsaliyelerindeki bilgileri ihtiva eden beyan niteliğindeki il özel idaresi tarafından bastırılan belgeyi,
- o) **(Ek:RG-29/5/2013-28661)** Sevk İrsaliyesi: I (a) Grubu madenin alıcıya teslim edilmek üzere ruhsat sahibi tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde ruhsat sahibinin, teslim edilen I (a) Grubu madenin alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının taşınan veya taşıtırılan I (a) Grubu maden için 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmiş belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Esaslar

Maden hakkı

Madde 5 – I (a) Grubu maden hakları, medeni hakları kullanmaya ehil T.C. vatandaşlarına, madencilik yapabileceği statüsünde yazılı Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiliği haiz şirketlere, bu hususta yetkisi bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri ile müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile diğer kamu kurum, kuruluş ve idarelerine gerçek veya tüzel tek kişi adına verilir.

İl ve ilçe özel idarelerinde çalışan yevmiyeli ve sözleşmeli personel, çalıştığı il sınırları dahilinde I (a) Grubu ruhsat alamaz.

Ruhsatlandırma

Madde 6 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

I (a) Grubu madenler, il özel idaresince ihale yolu ile ruhsatlandırılır. İhaleler il özel idaresinin tabi olduğu mevzuata göre yapılır. Bu madenlerin ihale bedeli il özel idarelerinin hesabına yatırılır.

Özel mülkiyet içerisinde bulunan I (a) Grubu maden sahaları ihale edilemez. Mülkiyet sahibinin kendi mülkiyeti üzerinde ruhsat talep etmesi halinde bir bedel alınmaz. Bu madenler için, özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izninin alınması halinde ilgili idare tarafından belirlenen muhammen bedelin yatırılmasını müteakip üçüncü şahıslara da ruhsat verilir.

İhale edilecek alanların belirlenmesi

Madde 7 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

İhale edilerek ruhsatlandırılacak I (a) Grubu maden alanları, ilgili idarece Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak belirlenir. Genel Müdürlük, talep edilen alanın niteliği, talep alanında diğer grup ruhsatların bulunup bulunmadığı, ruhsat bulunması halinde yapılan nazari ve/veya mahalli inceleme sonucu dikkate alınarak görüşünü bildirir.

İlgili idarece ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından da görüş alınır. İlgili idarece gerekli görülmesi halinde mahallinde tetkik için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerinden oluşan bir heyet oluşturulur. İlgili kamu kurum ve kuruluşları tetkik sonucu yazılı görüşlerini otuz gün içinde ilgili idareye bildirir. Bu süre içinde görüş bildirilmemesi olumlu görüş olarak değerlendirilir. İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yukarıdaki şekilde görüşünün alınmasını takiben ilgili idarece ihale yolu ile işletme ruhsatı verilir.

Yapılan incelemelerde ruhsat verilmesi uygun görülen alanlar belirlenerek tek poligon olarak ihale edilir. İhale edilecek alanlar; 6 derecelik dilim esas alınarak, otuz noktayı geçmeyecek şekilde, yedi basamaklı koordinatlar ile 1/25000 ölçekli pafta adı yazılarak, koordinatları ise saat ibresi dönüş yönünde sağa (y), yukarı (x) olarak belirlenir. Bu alanın büyüklüğü 10 hektarı geçemez. Denizlerde kum üretimi için ruhsat verilecek alanlar belirlenirken bu alanların etrafında 100 metre genişliğinde bir kuşak bırakılır.

Özel mülkiyete tabi alanlara ruhsat verilmesi

Madde 8 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Kendi mülkü içinde I (a) Grubu maden ruhsatı almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ilgili idareye talep harcı ile müracaat ederek ruhsat talebinde bulunur. İl özel idaresince Genel Müdürlüğün uygun görüşü alınarak bu alanların yerinde tetkiki için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yetkililerinden oluşan bir heyet oluşturulur. Bu heyet tetkik sonucu yazılı görüşlerini otuz gün içinde il özel idaresine bildirir. Bu süre içinde görüş bildirilmemesi olumlu görüş olarak değerlendirilir.

İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yukarıdaki şekilde görüşünün alınmasını takiben uygun görülen alanlara ihale edilmeden ruhsat verilir. Özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izninin alınması halinde ilgili idare tarafından belirlenen muhammen bedelin yatırılmasını müteakip üçüncü şahıslara da ruhsat verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İzinler ve İşletme Dönemi İşlemleri

Ruhsat verilmesi ve gerekli izinlerin alınması

Madde 9 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

I (a) Grubu maden ruhsatı almak için, ihale sonrası gerekli bedellerin yatırılmasını veya özel mülkiyetindeki alan içinde de talebin uygun bulunmasını takiben en geç iki ay içerisinde işletme ruhsatı talep harcı, yıllık işletme ruhsat harcı ile teminatı yatırılarak, Ek Form-1'e uygun hazırlanmış taahhütnameyi ve Ek Form-2'ye uygun olarak hazırlanmış, ekindeki akarsu yatağı, deniz ve göller dışında talep edilen alanlarda uygun ölçekli hali hazır haritanın yer aldığı işletme projesinin ilgili idareye verilmesi zorunludur. Aksi takdirde, ruhsat talebi reddedilir. Bu durumda talep harcı dışında yatırılan ruhsat harç ve teminatı iade edilir.

İlgili idarece Ek Form-3'e göre ruhsat verilmesini müteakip, Kanunun 7 nci maddesi gereğince alınması zorunlu olan izinler alınarak çevre ile uyum teminatının yatırıldığına dair makbuz ile birlikte idareye verilir. Alınan izinler ruhsata işlenir. Ruhsat sahibince bu işlemler yapılmadan üretim faaliyetlerine başlanamaz. İdarece verilen ruhsatların bir sureti bir ay içinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

Kanunun 7 nci maddesi gereğince alınması zorunlu olan izinlerin ruhsata işlenmesini takiben en geç bir yıl içinde işletme faaliyetine başlanması zorunludur. İşletme projesinde beyan edildiği şekilde üretimin veya üretime yönelik hazırlık çalışmalarının, tesis ve altyapı tesislerinin yapılması madenin işletmeye alınması sayılır.

Beklenmeyen haller ve mücbir sebepler dışında süresi içinde işletmeye alınmayan veya projesinde belirtilen yıllık üretim miktarının %10'unun altında üretim yapılan ruhsat sahalarından, çalışılmayan her yıl için, projede belirtilen üretim miktarının %10'u üzerinden Devlet hakkı alınır. Ancak Devlet hakkı yıllık işletme ruhsat harcından az olamaz.

Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irat kaydedilerek iptal edilir. Bu üç yıllık süre içerisinde yapılan toplam üretimin projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %10'undan az olması halinde de bu hüküm uygulanır.

Projeye uygun faaliyette bulunulması

MADDE 9/A – (Ek:RG-29/5/2013-28661)

İlgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınan izinlerin ruhsata işlenmesine takiben üretim faaliyetleri, projesine ve Kanuna uygun olarak yürütülür. Madencilik faaliyetleri sürdürülürken ve/veya tamamlandıktan sonra çevre ile uyum planı uygulanır.

Çevre ile uyum teminatı

MADDE 9/B – (Ek:RG-29/5/2013-28661)

Kanununun 7 nci maddesi gereğince alınması zorunlu olan izinleri ruhsata işlenmiş sahalarda çevre ile uyum teminatı, özel kanunlarında belirtilen hükümler hariç yıllık işletme ruhsat harç bedeli kadar her yıl Haziran ayının son günü mesai saati bitimine kadar yatırılır. Bu teminatın süresi sonuna kadar yatırılmaması ya da eksik yatırılması halinde ruhsat teminatı irat kaydedilir.

Ruhsat hukukunun sona ermesi durumunda, faaliyet yapılan alanların çevre ile uyumlu hale getirildiğinin tespitini müteakip, çevre ile uyum teminatı iade edilir.

İşletme ruhsat süresi ve sürenin uzatılması

Madde 10 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

I (a) Grubu madenlerin işletme ruhsat süresi beş yıldır. Ruhsat süresinin bitiminden önce talep harcı ve yeni bir projeye uzatma talebinde bulunulması, maden rezervinin yeterli ve rasyonel bir şekilde işletilmesi için gerekli yatırımların yapılmış ve tesislerin inşa edilmiş olması, projenin uygun bulunması, geçmiş ruhsat döneminde projeye uygun faaliyette bulunulması, yapılmış olan faaliyetin çevresel etkileri, çevre ile uyum planına uyulup uyulmadığı ve yerleşim birimlerinin konumu, geçmiş ruhsat dönemindeki faaliyetler ve üretim durumu, geçici tatilde geçirilen süre, sahadaki mevcut tesisler ile yapılması planlanan ilave tesisler, projesinde öngörülen üretimin özelliği de dikkate alınarak ruhsat süresi beş yıl uzatılabilir. Ruhsatın temdidinden önce Kanununun 7 nci maddesi kapsamında alınan izinler müktesep hak olarak devam eder. Toplam ruhsat süresi altmış yılı geçemez. Altmış yıldan sonraki sürenin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

I (a) Grubu maden sahalarının ruhsat süresini uzatma taleplerinde bu maddenin birinci fıkrasındaki kriterler dikkate alınarak; ihale yoluyla verilen ruhsatlarda ilk ihale bedelinden az olmayacak ve ilk ihale bedelinin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı ile belirlenen tutarını geçmeyecek şekilde, özel mülkiyete tabi alanlara mülk sahibine verilen ruhsatlar dışındaki ve ihale yapılmadan verilen ruhsatlarda ise on yıllık işletme ruhsat harcının beş katından az, yirmi katından fazla olmamak kaydıyla bu bedel, ilgili idare tarafından belirlenir.

Teknik nezaret

Madde 11 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

I (a) Grubu maden üretimi, 6/11/2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliğine uygun olarak teknik nezaretçi atama belgesinin (Ek Form-7) onaylanması ile atanan maden mühendisinin nezaretinde yapılır.

I (a) Grubu maden işletme ruhsat sahalarına ilgili idarece yapılan teknik nezaretçi atamaları, atama yapıldığı tarihten, teknik nezaretçinin istifa ettiği sahalar için ise istifa tarihinden itibaren en geç onbeş gün içerisinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

İşletme faaliyet belgeleri

Madde 12 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-29/5/2013-28661)

Ruhsat sahibi her yıl Nisan ayı sonuna kadar; Kanununun 29 uncu maddesi gereğince Ek Form-4'teki işletme faaliyet bilgi formu ile Ek Form-5'e uygun olarak hazırladığı satış bilgi formunu ve üretim yapılmış ise imalat haritasını ilgili idareye verir. Akarsu yatağı, deniz ve göllerde bulunan I. Grup (a) bendi maden işletme ruhsatlı sahalardan imalat haritası istenmez.

Üretim yapılan ruhsat sahalarında faaliyet bilgi formu ve imalat haritası, üretim yapıldığı dönemde ruhsat sahası için atanmış olan teknik nezaretçi veya idareye verildiği tarih itibarıyla ruhsat sahası için atanmış durumda olan teknik nezaretçi tarafından imzalanır. Teknik nezaretçi imzası olmadan idareye verilen bu fıkra da sayılan belgeler geçersiz sayılır.

İşletme faaliyetinde bulunulmaması halinde, ruhsat sahibi gerekçesini yazılı olarak idareye bildirir. Bu durumda, Kanununun 29 uncu maddesinde belirtilen belgelerden sadece satış bilgi formunun verilmesi yeterlidir.

İlgili idare, il bazında yapılan I (a) Grubu maden üretim, satış ve Devlet hakkı miktarlarını, her yıl Haziran ayı sonuna kadar maden cinsine göre ayrı ayrı olarak Genel Müdürlüğe bildirmek zorundadır.

Bu madde kapsamında ruhsat sahibinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde ruhsat teminatı ilgili idare adına irat kaydedilir ve yükümlülük yerine getirilinceye kadar ruhsat alanındaki faaliyet durdurulur.

Geçici tatil

Madde 13 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

I (a) Grubu madenler için sel baskını, taşkın, çökme, heyelan gibi geçerli sebeplerle veya ulaştırma altyapı durumlarında beklenmeyen değişiklikler olması, ruhsat sahibi şirketin iflasına karar verilmiş olması ya da yargı kararları sonucu faaliyetin yapılamaz duruma gelmesi hallerinde ilgili idarece bir yıla kadar geçici tatil verilebilir.

Geçici tatilin gerekçelerinin devam etmesi durumunda ruhsat sahibinin talebi ile geçici tatil talebi yeniden değerlendirilir.

Ruhsat sahibi geçici tatilin bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde faaliyete geçmek zorundadır. Üç ay içinde faaliyete geçilmemesi durumunda ruhsat teminatı irat kaydedilir. Takip eden altı ay içinde de faaliyete geçilmemesi halinde işletme projesinde beyan edilen üretim miktarının %10'u üzerinden Devlet hakkı alınır.

Geçici tatil süresi içinde Kanununun 29 uncu maddesindeki belgelerin verilmesi zorunlu değildir.

Geçici tatil talebi ile ilgili olarak, ilgili idareye verilen bilgi ve belgelerin eksik olması durumunda, ruhsat sahibine iki ay süre verilerek eksik bilgi ve belgeler istenir. Verilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanması durumunda ilk dilekçe tarihi esas alınarak geçici tatil talebi değerlendirilir. Aksi halde talep reddedilir.

Röper noktaları

Madde 14 – I (a) Grubu maden ruhsat sahibi faaliyette bulunduğu alanın yakınında faaliyet alanını görecek şekilde yaptığı haritalarda ve yapılacak denetimlerde kullanmak üzere 6 derecelik dilime esas en az iki adet beton sütun ya da benzeri röper noktası belirler. Bu noktaların kot ve koordinatları gerçek değerler kullanılarak harita tekniğine uygun hassaslıkta uygun bir ölçüm aleti ile belirlenerek arazide muhafaza edilir. Denizlerdeki bu grup madenler bu hükmün dışındadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Maden Sevkiyatı

Maden sevkiyatı

Madde 15 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Ruhsat sahasında açılan ocaktan doğrudan satışlarda, stok alanları, kırma-eleme tesisi veya zenginleştirme tesislerine kadar yapılan birincil sevkiyatlarda Genel Müdürlüğün belirlediği formatta, ilgili idarece bastırılarak verilecek sevk fişlerinin kullanılması zorunludur. Ayrıca doğrudan satışlarda, sevkiyat güzergâhı üzerinde kantar olması halinde sevk fişine kantar fişinin eklenmesi gerekir. Stok alanından dışarıya satışlarda veya yukarıda belirtilen tesislerde işleme tabi tutulduktan sonra yapılan ikincil sevkiyatlarda ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmiş sevk irsaliyesinin kullanılması gerekli ve yeterlidir.

Sevk fişlerinin birim satış fiyatı her yıl Genel Müdürlükçe belirlenir ve bu bedel üzerinden ruhsat sahiplerine verilir. İlgili idarece, zimmet karşılığında ruhsat sahibine verilen sevk fişi koçanlarının numarası, özel bir deftere kayıt edilerek düzenli şekilde takip edilir.

Sevk fişleri, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 ıncı maddesinde yer alan taşıma irsaliyesindeki bilgileri taşır ve mezkûr Kanunun 230 uncu maddesinde yer alan sevk irsaliyesi niteliğinde olup sevk irsaliyesi yerine geçer. Genel Müdürlük, mahalli mülki idare amirlikleri veya ilgili idare tarafından görev verilen yetkili kişiler, ruhsat sahasında açılan ocaktan doğrudan satışlarda, stok alanları, kırma eleme tesisi veya zenginleştirme tesislerine kadar yapılan birincil sevkiyatlarda maden sevkiyatının sevk fişi ile yapıp yapılmadığını takip ve denetleyerek Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem yapar.

Ruhsat sahasından üretilen I (a) Grubu madenin, karayoluna çıkmadan ruhsat sahası içinde ya da mücavirindeki stok alanına veya tesise sevkiyatında, ocak-tesis mesafesi, nakil güzergâhının durumu dikkate alınarak sevkiyatın, ocaktan taşıma araçları ile yapılması durumunda, ağırlık/hacim belirlenerek yirmi dört saat zarfında ölçülen maden miktarı için bir adet sevk fişi kesilmesi yeterlidir.

Sevk fişi, verilen ruhsat dışında başka bir ruhsat alanı içindeki madenin sevkiyatı için kullanılamaz.

Sevk fişi olmadan sevkiyat

Madde 16 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Madenin nakliyesi esnasında sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin mülki idare amirlikleri veya ilgili idare tarafından bir tutanak ile tespit edilmesi halinde, sevk edilen madene el konulur. Bu tutanakta üretimin yapıldığı yer, taşımada kullanılan araç plakası, aracı kullanan kişi, sevk edilen madenin cinsi ve tartılması mümkün ise miktarı veya tartılması mümkün değilse yaklaşık miktarı gibi bilgiler yer alır. Söz konusu madeni üreten veya sevkiyatını sağlayan gerçek veya tüzel kişiye, el konulan madenin ocak başı satış bedelinin

beş katı tutarında idari para cezası verilir. Bu fıkradaki fiili işleyen ruhsat sahibi ise madene el konulmaz, ruhsat sahibine verilir.

Sevk fişi üzerinde yer alan bilgilerden madenin miktarı, sevkiyat tarihi, ruhsat numarası, madenin cinsi, güzergah ve araç plakasının eksik doldurulduğunun tespit edilmesi halinde geçersiz sayılarak sevk fişsiz sevkiyat olarak değerlendirilir.

Bakanlık, mülki idare amirlikleri ve ilgili idareler tarafından Kanuna göre verilen idari para cezaları 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre tahsil edilir. Tahakkuk eden ve ödenmeyen Devlet hakları ile ruhsat harçları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

Üretim ve sevkiyatın bildirilmemesi

Madde 17 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Denetim, inceleme ve ölçümler sonucunda, yaptığı üretim ve sevkiyatı bildirmemiş veya eksik bildirdiği tespit edilen ruhsat sahiplerine, ödenmesi gereken Devlet hakkına ilaveten bildirilmeyen miktar için hesaplanacak Devlet hakkının on katı tutarında idari para cezası verilir. Ayrıca, bu fiil haksız yere hak iktisabı kapsamında yapılmış fiil sayılarak Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında işlem tesis edilir. Ancak, bu kapsamda uygulanan idari para cezasına esas Devlet hakkı miktarının yıllık ruhsat harcından az olması halinde, üretilen miktar üzerinden hesaplanan Devlet hakkı tutarı esas alınır.

Ruhsat ve izin olmadan üretim

Madde 18 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Ruhsatı olmadan veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının Genel Müdürlüğün, mülki idare amirliklerinin veya ilgili idarelerin yetkilendirdiği kişiler tarafından tespit edilmesi halinde, durum bir tutanak ile tespit edilir. Bu tutanakta üretimin yapıldığı yer, üretimi yapanın adı ve adresi, maden cinsi ve miktarı gibi bilgiler yer alır. Üretilen madene mülki idare amirliğince el konulur. Bu kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli ilgili idare hesabına aktarılır.

Ruhsat alanında ruhsat grubu dışında üretim yapıldığının Genel Müdürlük, ilgili idare veya mülki idare amirliklerince tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyenlere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve/veya el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli ilgili idare hesabına aktarılır.

Ruhsatlı ancak Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen izinler alınmadan üretim yapıldığının tespit edilmesi durumunda, gerekli izinler alınmaya kadar ruhsat sahasındaki üretim faaliyetleri durdurularak teminat irat kaydedilir. Bu kapsamda üretilen madenin beyan süresi geçmiş ise ödenmesi gereken Devlet hakkına ilave olarak bildirilmeyen miktar için hesaplanacak Devlet hakkının on katı tutarında idari para cezası verilir. Ayrıca bu fiil haksız yere hak iktisabı kapsamında yapılmış fiil sayılarak Kanunun 10 uncu maddesinin haksız yere hak iktisabı kapsamında işlem tesis edilir. Beyan etme süresinin bulunması halinde ise faaliyet durdurularak teminat irat kaydedilir.

Ticari amaç taşımayan üretim

MADDE 18/A – (Ek:RG-29/5/2013-28661)

Köyde yaşayan köylüler, kendi köy sınırları içinde ev, avlu, tarla sınırları, yol ve köyün ortak olarak kullandığı ibadethane, yol, okul, mezarlık, çeşme gibi ticari amaç taşımayan işlerde kullanılmak üzere gerekli I (a) Grubu madeni temin etmek için muhtarlıktan izin alabilirler. İzin verilecek alanların ilgili köy sınırları dâhilinde olması zorunludur. Özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izni olmadan bu üretim yapılamaz.

Talep sahipleri taleplerini köy muhtarlığına bir dilekçe ile iletir. İhtiyar meclisinin yazılı teklifi, köy muhtarının onayı ile izin verilir. Köy muhtarı, verilen izni on beş gün içinde ilgili mülki idare amirliğine bildirmek zorundadır. Bu şekilde verilen izinle üretilerek sevk edilen I (a) Grubu madenler için harç, teminat ve Devlet hakkı alınmaz. İzne tabi alanlarda gerekli izinler alındıktan sonra üretim yapılır. Üretilmesine izin verilen I (a) Grubu madenleri, üreten ve izin alan kişinin dışında bir başkası tarafından kullanılamaz ya da bir menfaat karşılığı takas edilemez, ticari amaç ile satılamaz. Aksi takdirde üretilen madene mülki idare amirliklerince el konulur. Bu kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli ilgili idareye aktarılır.

Bu amaçla yapılacak üretimin I (a) Grubu ruhsatlı alanlar dışında, çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde yapılması zorunludur.

Madencilik faaliyetine yönelik olmayan yol, demiryolu, hava limanı, liman, tünel, toplu konut yapılacak alanlar, kanal, baraj, gölet gibi yapıların gerçekleştirilmesi ile yapı ve inşaat alanı için kazı faaliyetlerinin yapılması esnasında zorunlu olarak çıkarılan hafriyat malzemesi, mülk sahibi veya mülk sahibinden izin alınarak

faaliyet sahibi tarafından 18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında değerlendirilebilir.

Yol, demiryolu, hava limanı, liman, tünel, toplu konut yapılacak alanlar, kanal, baraj ve göllerin su rezervuar alanı gibi alanlarda, bu yapı ve inşaat çalışmaları sonucunda zorunlu olarak çıkarılan hafriyat malzemesinin, ticarete konu edilmemesi kaydıyla çıkarılması durumunda I (a) Grubu ruhsat veya hammadde üretim izin belgesi alınması zorunlu değildir. Çıkarılan malzeme, projesi kapsamında değerlendirilebilir. Ancak, söz konusu yapı ve inşaat çalışmalarından arta kalan hafriyat malzemesinin ticarete konu edilmesinin gerekmesi halinde bu malzeme ilgili idareye devredilir. Söz konusu malzeme ilgili idare tarafından ihale edilir, ihale bedeli ilgili idareye gelir kaydedilir.

Balıkçı barınakları, liman, baraj alanlarında biriken ve dere yataklarında taşkınları önlemek için biriken kum çakıl malzemesinin üretilmesi için ilgili kurumun uygun görüşü veya projesi doğrultusunda bu alanlar ilgili idarece ruhsatlandırılabilir.

Ruhsat sınırında yapılan üretim

Madde 19 – (Mülga:RG-29/5/2013-28661)

Usulsüz sevkiyat

Madde 20 – (Değişik ibare:RG-29/5/2013-28661) I (a) Grubu madenin, ilgili idareden alınacak sevk fişi ile sevk edilmesi zorunludur. Ancak, yapılan sevkiyatın 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre düzenlenmiş sevk irsaliyesi ile yapılmış ve sevkiyatın karşılığı Devlet hakkının ödenmiş olması durumunda, ruhsat sahibi yazılı olarak uyarılır. Aynı işlemin tekrarında teminat irat kaydedilir.

(Mülga ibare:RG-29/5/2013-28661) (...) sevk irsaliyesi ile yapılmış sevkiyatın karşılığında Devlet hakkının ödenmemiş olması durumunda, Devlet hakkı gecikme cezası ile birlikte tahsil edilerek il özel idaresinden alınan sevk fişlerinin kullanılması yönünde ruhsat sahibi yazılı olarak **(Değişik ibare:RG-29/5/2013-28661)** uyarılır. Aynı işlemin tekrarında teminat irat kaydedilir.

İl özel idaresinden alınmış sevk fişinin, **(Mülga ibare:RG-29/5/2013-28661)** (...) aynı ruhsat sahibine ait başka bir ruhsat sahasında kullanılması ve yapılmış sevkiyatın karşılığı Devlet hakkının ödenmiş olması durumunda, ruhsat sahibi yazılı olarak uyarılır. Aynı işlemin tekrarında teminat irat kaydedilir.

(Mülga dördüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661)

(Mülga beşinci fıkra:RG-29/5/2013-28661)

Sevk fişlerinin iade edilmesi

Madde 21 – Ruhsatın iptali, terk edilmesi veya sevk fişlerinin amacına uygun kullanılmaması durumunda sevk fişleri il özel idaresine iade edilir. Sevk fişleri, tebligat tarihinden itibaren iki ay içinde iade edilmediği takdirde mevcut teminat irat kaydedilir.

Sevk fişlerinin saklanması

Madde 22 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

İlgili idareden alınan sevk fişlerinin inceleme ve denetimler esnasında istenilmesi halinde ruhsat sahibince ibraz edilmesi zorunludur. Kullanılmış sevk fişlerinin kullanıldığı tarihi takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile saklanması gereklidir. Sevk fişlerinin herhangi bir nedenle kaybedilmesi halinde, kaybedilme tarihinden itibaren ruhsat sahibinin bu durumu en geç bir ay içinde ilanla veya resmî makamlardan alınmış bir yazı ile belgelemesi ve ilgili idareye bildirmesi zorunludur. Aksi takdirde bu durum beyanlardaki hata ve noksanlık olarak kabul edilerek işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Faaliyetlerin İncelenmesi ve Denetlenmesi

İnceleme ve denetim

Madde 23 – I (a) Grubu maden ruhsatlı alanlarda inceleme ve denetim, Genel Müdürlüğün veya il özel idaresinin gerek duyduğu zamanlarda yapılır.

İnceleme ve denetimler Genel Müdürlük tarafından ve il özel idaresince, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü başta olmak üzere ildeki ihtisaslaşmış, diğer kamu kuruluşlarının inceleme ve denetimin gerektirdiği mesleki tecrübeye sahip teknik ve mali elemanlarından yararlanılarak yapılır. Denetimleri yapacak heyet en az üç kişiden oluşur.

İnceleme ve denetimlerde sahanın teknik nezaretçisi ve/veya ruhsat sahibinin kendisi ya da vekalet ile görevlendirdiği bir kişi denetimlerde hazır bulunmak zorundadır.

İnceleme ve denetimlerde ruhsat sahibi, teknik ve mali belgelerin hazırlanmasına esas olacak bütün belgelerin asıllarını, yapılmış hesapları talep halinde heyet üyelerine göstermek zorundadır.

Denetim raporlarının hazırlanması

Madde 24 – İnceleme ve denetimlerde faaliyet bilgi formu, projeler, sevk fişleri, satış bilgi formları ve bunlara ait kanuni defterler, makbuzlar, diğer belgeler incelenir. Mevzuat gereği her türlü inceleme ve tespit yapılır. **(Ek cümle:RG-29/5/2013-28661)** Her türlü denetimde çevre ile uyum planına uygun çalışılıp çalışılmadığı kontrol edilir.

İnceleme ve denetim sonunda düzenlenen tutanak maden ruhsat sahibi veya vekili tarafından imzalanır. İmzadan imtina edilmesi ya da ruhsat ile ilgili yetkili birinin tetkik esnasında bulunmaması halinde durum tutanakla tespit edilir.

Yapılan inceleme sonuçları, gerekçeleri ve belgeleri ile birlikte bir tutanak halinde iki kopya olacak şekilde tanzim edilir. Tutanağın aslı dosyasında saklanır, ikincisi ruhsat sahibine verilir. Bu tutanakta belirtilen hususlar ruhsat sahibine tebliğ edilmiş sayılır.

İnceleme ve denetimler sonucu rapor kapsamında ruhsat sahibinin yükümlülükleri ve uygulanan yaptırımlar yapılacak tek tebligatla bildirilir. Bu tebligat, maden ruhsat sahibinin dosyasındaki taahhütnamesine dayalı olarak ruhsat sahibince verilmiş adrese yapılır.

Ruhsat sahasında yapılan tetkiklere ait detay bilgileri içeren rapor hazırlanır. Ruhsat sahibinin talep etmesi durumunda bir örneği verilir.

İnceleme ve denetim giderleri

Madde 25 – I (a) Grubu maden ruhsat alanlarında il özel idaresince madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetimi ile ilgili olarak yapılacak görevlendirmelerde görev yollukları, Kanunun 35 inci maddesi hükümleri çerçevesinde il özel idaresince ödenir.

Ruhsat sahibinin talebi veya şikayeti ile görevlendirilen heyete ruhsat sahibinin katılmaması sonucu tetkikin yapılamaması durumunda, aynı konuda tekrar heyet görevlendirmelerinde tetkik giderleri ruhsat sahibince karşılanır.

ALTINCI BÖLÜM

Devir, İntikal ve Terk İşleri

Devir

Madde 26 – I (a) Grubu maden ruhsatları talep halinde, hukuki bir sakınca bulunmadığı takdirde, Kanunun 6 ncı maddesindeki maden haklarını kullanma ile ilgili şartları taşıyan gerçek veya tüzel kişilere il özel idaresi tarafından devir edilebilir. Ancak, özel mülkiyete konu taşınmaz üzerine verilmiş ruhsat, bu alanın satılması durumunda satın alan kişiye devir edilebilir.

(Değişik ikinci fıkra:RG-29/5/2013-28661) Devir işlemleri yapılacak ruhsatların yıllık harçları ile Devlet hakkının eksiksiz ödenmiş olması, çevre ile uyum teminatının yatırılmış olması ve devredildiği tarihe kadar geçen süre için satış bilgi formu ile işletme faaliyeti bilgi formunun ve teknik nezaretçi ücretinin tam olarak ödendiğine dair belgelerin verilmesi zorunludur.

Ruhsatı devir alacak kişinin; devir alacağı ruhsata ait Kanundan doğan bütün hakları ve ruhsata uygulanmış yaptırımlar ile yükümlülükleri aynen kabul ettiğini; ruhsat sahibinin de ruhsatını bütün hak ve yükümlülükleri ile devir etmek istediğini Ek Form-6'daki ruhsat devri dilekçesi ile il özel idaresine müracaat etmeleri gerekir.

Devir alan kişinin ruhsat teminatını, ruhsat ile ilgili uygulanmış teminat iratları esas alınarak hesaplanacak güncel teminat üzerinden yeniden yatırması, ruhsatın yıllık harcı kadar devir harcı yatırması zorunludur. Devir sonrası devreden teminatı iade edilir.

İntikal

Madde 27 – I (a) Grubu maden ruhsatları ile ilgili hak ve yükümlülükler, miras yolu ile bir bütün olarak intikal eder. Bu haklar mirasçılardan rızası olsa da bölünemez.

Mirasçıların altı ay içinde, intikal eden haklarını bir bütün olarak kullanması ve bu hakkı aralarından maden hakkı alabilecek birine ya da maden hakkı alabilecek özel ya da tüzel kişiye devir etmek üzere il özel idaresine müracaat etmeleri zorunludur. Aksi takdirde ruhsat iptal edilir.

Mirasçıların anlaşamamaları halinde içlerinden birinin mahkemeye müracaat etmesi ve ruhsat ile ilgili konunun yargıya intikal ettiğini gösterir bir belge ve veraset ilamı ile birlikte il özel idaresine müracaat etmesi durumunda mahkeme sonucu beklenir.

Dava sonuçlanıncaya kadar, mahkeme, Kanuna göre durumu uygun olan birini mümessil olarak tayin eder. Ruhsatlarla ilgili hukuki sorumluluklar mirasçılara; cezai sorumluluklar mahkeme tarafından tayin edilen mümessile aittir. Mirasçıların mümessile, vekil tayin edilmiş ise vekile rücu hakları saklıdır.

Davanın verilen altı aylık yasal süreden sonra kesinleşmesi halinde, mahkemenin ruhsat hakkını verdiği kişinin mahkeme kararı ile birlikte iki ay içinde intikal için gerekli belgelerle il özel idaresine müracaat etmesi zorunludur. Aksi halde ruhsat iptal edilerek mirasçıların Kanun ile ilgili hakları sona erer.

Ölüm tarihinden itibaren altı ay içerisinde il özel idaresine intikal işlemleri için müracaat edilmediği takdirde, ruhsat iptal edilir. İntikal talebinin ruhsat süresi içinde yapılması zorunludur. Ancak ölüm tarihinin ruhsat süresinin son iki ayı içinde olması durumunda, Kanun ile ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmesi için ruhsat süresi sonundan itibaren iki ay ek süre verilir.

Ruhsat sahibinin vefatı ile intikal işlemi tamamlanıncaya kadar geçen sürede ruhsat hukukundan mirasçılar sorumludur.

Devir ve intikal belgeleri ile gerekli harç ve teminat makbuzlarının il özel idaresine verilmesini takiben intikal işlemleri yürütülür.

İcra yoluyla devir

Madde 28 – Devir, icra ile satış veya mahkeme kararına dayalı yapılıyor ise, ruhsatı devir alması gereken kişi veya şirket, devri gerektiren belgelerin aslı veya noter onaylı kopyası, harç ve teminatların yatırıldığını gösteren belgeler ile il özel idaresine müracaat eder.

Bu durumda da ruhsatı devir alacak kişinin Kanunun 6 ncı maddesindeki maden haklarını kullanabilecek özellikleri taşıması gerekir.

Ruhsatın hükümden düşmesi ve alınacak tedbirler

Madde 29 – Ruhsat sahibince; ruhsat sahası içinde faaliyette bulunmuş olması durumunda, sahada can ve mal güvenliği ile ilgili önlemlerin alınması zorunludur.

(Değişik ikinci fıkra:RG-29/5/2013-28661) Üretime yönelik faaliyette bulunmuş I (a) Grubu maden ruhsatı sahibi; sahanın teknik nezaretçisi tarafından hazırlanmış, işletme projesi ile birlikte verilen çevre ile uyum projesinin uygulanıp uygulanmadığını ve ruhsat alanında can ve mal güvenliği ile ilgili alınan önlemleri, çalışılan her bölge için alınan emniyet tedbirlerini içeren rapor ile sahanın son durumunu gösterir imalat haritası ile ilgili idareye terk talebinde bulunabilir. İlgili idare, bu rapora dayalı olarak terk talebini değerlendirir. İlgili idareye terk talebi ile ilgili işlemler yapılmadan, saha yerinde de tetkik edilebilir.

(Değişik üçüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661) Yapılan tetkikte, can ve mal güvenliği ile ilgili tedbirlerin alınıp alınmadığı ve çevre ile uyum planının uygulanıp uygulanmadığı kontrol edilir. Bu tedbirler yerine getirilmemiş ise ruhsat sahibine alınması gerekli önlemler bildirilerek altı aylık bir süre verilir. Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde yukarıdaki tedbirleri almayan ruhsat sahibine üç aylık ek süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik ve çevresel önlemlerin alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum orman arazilerinde idare tarafından ilgili orman idaresine bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevre ile uyum planına uygun olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda ilgili idare tarafından yerine getirilir. Orman idaresi veya ilgili idare tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masrafların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 37 nci maddesine göre bir ay içerisinde ödenmesi gerektiği, ödeme yapılmadığı takdirde teminatların paraya çevrileceği hususu ruhsat sahibine tebliğ edilir. Verilen süre içerisinde ödenmemesi halinde yapılan masraflar ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda çevre ile uyum planı çerçevesinde eksik kalan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir. İlgili idare tarafından çevre ile uyum planı dışında başkaca bir proje veya uygulama yapılması halinde buna ilişkin masraflar, ilgili idare tarafından karşılanır ve ruhsat sahibinden herhangi bir bedel talep edilmez.

Sahada can ve mal güvenliği için gerekli önlemlerin alınmaması nedeni ile meydana gelecek kazalardan ruhsat sahibinin cezai ve hukuki sorumluluğu devam eder.

Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş ruhsatın sahibi de, gerekli emniyet tedbirlerini almak zorundadır. Gerekli emniyet önlemlerinin alınmaması durumunda, can ve mal emniyeti ile ilgili kazalardan, ruhsat sahibinin yasal sorumluluğu devam eder.

Terk işlemleri ile ilgili olarak ruhsat sahibinin yasal sorumluluklarını yerine getirmemesi, ruhsatın iptali veya ihale edilmesi ile ilgili işlemleri geciktirmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Satış Bilgi Formu ve Devlet Hakkı Ödemeleri

Satış bilgi formunun verilmesi

Madde 30– Ruhsat sahibi her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıl gerçekleştirdiği işletme faaliyetleri ile ilgili satış bilgi formu verir. Ek Form-5'deki satış bilgi formunun Kanununun 14 üncü maddesine göre ödenmesi gereken Devlet hakkı ve diğer bedellerin hesaplanmasına esas teşkil edecek şekilde doldurularak il özel idaresine verilmesi zorunludur.

Satış bilgi formunun zamanında verilmemesi durumunda Kanununun 29 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

Devlet hakkının belirlenmesi

Madde 31 – **(Değişik birinci fıkra: RG-15/07/2007-26583)** Devlet hakkı ocak başı satış tutarı üzerinden alınır. Ocak başı satış tutarı ocağın üretilen madenin bedelidir. I (a) grup madenlerde ocak başı satış tutarı boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış olarak satılan madenin fiyatıdır.

Üretilen madenlerden alınacak Devlet hakkı, I (a) Grubu madenlerde ocak başı satış tutarının %4'üdür.

Devlet hakkına esas olan ocak başı satış tutarı;

a) Ocak başından satılan cevherin tutarı,

b) Üretilen cevherin ruhsat sahibinin kendi tesisinde kullanılması durumunda, benzer işletmelerdeki ocak başı satış tutarı,

c) Tüvenan cevherin ocak dışında satılması durumunda, yol masrafları çıkarılarak tespit edilecek ocak başı satış tutarı,

d) **(Değişik:RG-29/5/2013-28661)** Üretilen madenin ruhsat sahibine ait tesiste kullanılıyor olması halinde, aynı madenin piyasadaki ocak başı satış fiyatının emsallerinden az olamayacağı, göz önüne alınarak belirlenir.

(Mülga dördüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661)

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Devlet hakkı işletme ruhsat harç miktarından az olamaz.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yol, köprü, baraj, gölet, liman gibi projelerin inşasında kullanılacak yapı ve inşaat hammaddelerinin üretiminden Devlet hakkı alınmaz.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Ocak başında satışı yapılan maden ile üretim sahası dışındaki tesislere sevk edilen madenlerde sevkiyat tarihi itibarıyla Devlet hakkı tahakkuk eder. Üretim sahasında stokta bekletilen madenden Devlet hakkı alınmaz. Ancak, stoktan satış yapıldığı zaman Devlet hakkı alınır.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış tutarının aynı pazar ortamındaki emsallerinden az olması durumunda süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkına, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Ruhsat alanında madencilik faaliyeti gösterilen alanın orman, hazine ve/veya özel mülkiyete tabi alan olması halinde yapılan üretim miktarından dolayı oluşan Devlet hakları, alanın niteliği esas alınarak yüzey alanına göre orantı yapılmak suretiyle hesaplanır.

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler ile orman alanlarındaki faaliyetlerde ödenecek Devlet hakkı (Değişik başlık:RG-29/5/2013-28661)

Madde 32 – (Değişik birinci fıkra: RG-15/07/2007-26583) (Ek ibare:RG-29/5/2013-28661) Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak madencilik faaliyetlerinden devlet hakkı % 30 fazlasıyla alınır. (Ek cümle:RG-29/5/2013-28661) Bu hüküm gereğince Devlet hakkı, işletme ruhsat harcı kadar Devlet hakkı yatırımlarda da %30 fazlası ile alınır.

Bu yerlerin Devlet ormanlarına rastlaması ve Çevre ve Orman Bakanlığınca verilen izin beş hektarı geçmemesi halinde, bu alana ait fazla alınan Devlet hakkı ile ağaçlandırma bedeli, Orman Genel Müdürlüğüne ilgili hesabına yatırılır. Bir ruhsat sahasında **(Değişik ibare:RG-29/5/2013-28661)** defaten verilen izin beş hektarı geçmesi halinde, beş hektarı aşan kısımdan fon bedelleri hariç orman mevzuatı hükümlerine göre diğer bedeller alınır. Beş hektarı aşan kısımdan %30 fazla Devlet hakkı alınmaz.

Devlet hakkının dağıtılması

Madde 33 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının %25'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, %25'i ruhsatın bulunduğu en yakın köyden başlamak kaydıyla köylerin yer aldığı bölge ile sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere faaliyet alanındaki payı oranında, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, %50'si de Hazine hesabına yatırılır.

Tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen Devlet hakkının, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere, aktarılacağı il özel idareleri ve Köylere Hizmet Götürme Birliğinin payı belirtilmek suretiyle ilgili tahsil dairelerine il özel idaresince bilgi verilir ve bu Devlet hakkı 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı oranı uygulanarak tahsil edilir.

Süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkına, tahakkuk ettirilmesi gereken ayın son gününden tahakkuk ettirildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

Belediye payı

Madde 34 – (Değişik ibare:RG-29/5/2013-28661) Madenin tüvenan olarak üretildiği alanın belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde olması durumunda, üretilen madenin ocak başı satış tutarının %0,2'si belediye payı olarak ruhsat sahibi tarafından Haziran ayı sonuna kadar ilgili belediyeye ödenir.

Belediye payı, ilgili belediye tarafından takip edilir.

Devlet hakkının ödenmesi

Madde 35 – Devlet hakkı her yıl Haziran ayının son günü mesai bitimine kadar ruhsat sahibi tarafından ilgili yerlere yatırılır. Yatırıldığına dair makbuzları il özel idaresine verir. Süresinde tahakkuk ettirilmeyen Devlet hakkına, tahsil edilmesi gereken ayın son gününden tahsil edildiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı oranında faiz uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Beyan, Teminat İratları ve Harçlar

Beyan usulü

Madde 36 – Ruhsat sahibi veya yetki verdiği kişinin Kanun hükümlerine göre verdiği belgeler ve yazılı beyanları aksi tespit edilmediği sürece doğru kabul edilir. Genel Müdürlük veya il özel idaresi gerektiğinde verilen belgeleri veya beyanları yerinde tetkik ve kontrol edebilir.

Belgelerdeki hata ve noksanlıklar, ruhsat sahibine il özel idaresi tarafından yapılacak tebligat tarihinden itibaren iki ay içerisinde düzeltilir. Bu sürede gerekli düzeltmenin yapılmaması halinde teminat irat kaydedilir.

(Değişik üçüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661) Sahada faaliyetlerin projesine uygun sürdürülmemesi, faaliyetlerin verilen faaliyet raporları ile uyum içinde olmaması, imalat haritalarının gerçeği yansıtmaması, denetimlere teknik nezaretçi ya da ruhsat sahibi veya vekilinin iştirak etmemesi, denetime mesnet teşkil eden belgelerin verilmemesi, istenilen analiz ücretinin ödenmemesi, teknik nezaretçi ücretinin ödendiğine dair belgelerin her yıl Nisan ayı sonuna kadar il özel idaresine verilmemesi, mühendisler tarafından hazırlanan her türlü proje, arama faaliyet raporu, faaliyet bilgi formları için geçerli olduğu yıla ait kayıtlı oldukları oda sicil belgesinin il özel idaresine verilmemesi hata ve noksanlık olarak kabul edilir. Bu hata ve noksanlıkların, il özel idaresi tarafından ruhsat sahibine bildirilerek iki ay içerisinde düzeltilmesi istenir. Bu sürede gerekli düzeltmenin yapılmaması halinde teminat irat kaydedilir.

(Değişik dördüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661) Kanuna göre;

a) Ruhsatın ait olduğu grup dışında, üretim hakkı olmayan diğer grup madenin üretilmesi ve/veya sevk edilmesi,

b) İdarece faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması,

c) Ruhsat sahasında yapılan üretimlerin beyan edilmemesi,

haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkan veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyan olarak kabul edilir.

(Değişik beşinci fıkra:RG-29/5/2013-28661) Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemanlar uyarılır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı halinde teknik elemanların, Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Teknik nezaretçinin atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini teknik nezaretçi defterine kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde teknik nezaretçi uyarılır. İkinci kez aynı ruhsat ile ilgili olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda teknik nezaretçi hakkında beşinci fıkra hükümleri uygulanır. Teknik nezaretçi defterini, teknik nezaretçi ile ruhsat sahibi/vekili birlikte imzalar.

(Ek fıkra:RG-29/5/2013-28661) Teknik Nezaretçi Defterinin ibraz edilmemesi veya Ek Form-8'de belirtilen şekilde düzenli tutulmaması halinde, ruhsat sahibine on yıl süreli işletme ruhsatları için belirlenen yıllık işletme ruhsat harcı tutarında idari para cezası uygulanır.

Ruhsat sahiplerinin gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunulan ruhsatlarının teminatları irat kaydedilerek iki katına çıkarılır. Bu alandaki faaliyetler durdurulur. Bu fiilin ikinci kez ihlali halinde bir önceki ceza katlanarak uygulanır. **(Değişik ibare:RG-29/5/2013-28661)** Üç yıl içinde madde hükümlerinin üç kez ihlal edilmesi halinde teminat irat kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

Gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlarla iktisap edilen haklar geri alınır.

Madencilik faaliyetinde izinler

Madde 37 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Tarım toprağı, sit alanı, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanları, orman sayılan alanlar, mera alanları ve sulak alanlar gibi izne tabi alanlarda izin alınmadan veya ÇED, gayrisihhi müessese izinlerinin sınıfı dışındaki izinlerle faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde faaliyetler durdurulur. ÇED, gayrisihhi müessese izni ve mülkiyete ait izin alınmadan faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde üretim faaliyeti durdurulur ve teminat irat kaydedilir. Bu ihlallerin üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti halinde ise teminat irat kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

Madencilik faaliyetleri ve/veya bu faaliyetlere bağlı tesisler için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alınan izin veya görüşler, ruhsatın süresinin uzatılması halinde de geçerlidir.

Proje eksiklikleri teminat iradı

Madde 38 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Projelerdeki eksiklikler, yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksikliklerini verilen sürede tamamlamayan ruhsat sahiplerine ikinci bir bildirim yapılarak teminatları iki katına çıkarılır ve süre üç ay daha uzatılır. Bu süre sonunda eksikliklerini tamamlamayanların talepleri kabul edilmez ve proje ile birlikte verilen teminat irat kaydedilir.

İşletme faaliyeti teminat iradı

Madde 39 – İşletme açısından tehlikeli durumların tespiti halinde, bu halleri gidermek için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir, mücbir sebepler dışında bu süre uzatılmaz. Bu süre sonunda projeye uygun faaliyette bulunulmaması veya tehlikeli durumun ortadan kaldırılmaması halinde teminat irat kaydedilerek işletme faaliyeti durdurulur.

Ruhsat sahibi, her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yıl içinde gerçekleştirdiği işletme faaliyetleri ile ilgili satış bilgi formunu il özel idaresine vermekle yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde teminat irat kaydedilir. Yükümlülük yerine getirilinceye kadar faaliyet durdurulur.

Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irat kaydedilerek iptal edilir.

Teknik nezaretçi olmadan yapılan üretim

Madde 40 – Maden mühendisi istihdamı veya nezareti gerçekleşmeden üretim yapılması halinde ruhsat teminatı irat kaydedilerek faaliyet durdurulur. Maden mühendisi istihdamı/nezareti sağlanması ile faaliyete izin verilir.

Geçici tatillerde teminat iradı

Madde 41 – Geçici tatil gerektiren durumun ortadan kalkmasından itibaren üç ay içinde ruhsat sahibi faaliyete geçmek zorundadır. Aykırı hareket edenlerin teminatı irat kaydedilerek en geç altı ay içinde faaliyete geçmesi tebliğ edilir. Verilen bu süre içerisinde faaliyete geçilmemesi halinde işletme projesinde beyan edilen üretim miktarının %10'u üzerinden Devlet hakkı alınır.

Teminat iratları ile ilgili genel hükümler

Madde 42 – Teminatlarla ilgili genel hükümler şunlardır:

a) İrat kaydedilen teminatların her defasında güncel değerler üzerinden yatırılması zorunludur.
b) Süresi içinde yatırılmayan teminatlar her defasında ikiye katlanır.
c) Belge eksiklikleri nedeni ile teminatın irat kaydedilmesi durumunda; verilen süreler içinde eksik belgelerin ve teminatın tamamlanması zorunludur. Birinin verilmesi ile eksiklikler tamamlanmış sayılmaz. Bunun için ayrı bir tebligat yapılmaz.

d) Kanunun uygulanması ile ilgili ruhsat sahibinin adresine (**Mülga ibare:RG-29/5/2013-28661**) (...) tebligat yapılır ve işlemlerin tamamlanması ile ilgili bütün süreler ile yapılacak işlemler, Kanun gereği yasal süresi içinde, teminat ve diğer yasal yükümlülüklerin eksiksiz olarak yerine getirilmesinin zorunlu olduğu bildirilir.

e) (**Değişik:RG-29/5/2013-28661**) Yeni bir teminat iradının yapılması durumunda teminat, önceki teminat cezaları dikkate alınmaksızın güncel değer üzerinden tamamlattırılır.

f) Ruhsat sahibinin, Kanunun teminat iradı gerektiren hükümlerinden birden fazlasını aynı anda ihlal ettiğinin tespit edilmesi durumunda uygulanacak teminat cezalarının en fazla olanı uygulanır.

g) (**Değişik:RG-29/5/2013-28661**) İrat kaydedilen teminatın üç ay içinde yatırılması gerekir. Verilen üç ay içinde teminat yatırılmaz ise yatırılması gereken teminat iki katına çıkarılarak tebligatla üç aylık ikinci bir ek süre verilir. Verilen bu süre içinde de teminat yatırılmaz ise faaliyet durdurulur. Ruhsat sahibine tebligat yapılarak altı aylık ek süre verilir. Bu süre içinde teminat dört kat olarak tamamlanmaz ise ruhsat iptal edilir.

h) (**Ek:RG-29/5/2013-28661**) Her yıl Nisan ayı sonuna kadar verilmesi gereken Kanunun 29 uncu maddesinde sayılan belgelerin verilmemesi veya geç verilmesi durumunda Kanunun 29 uncu maddesinden doğan teminat irat işlemi her yıl için ayrı ayrı yapılır.

(**Değişik ikinci fıkra:RG-29/5/2013-28661**) Ruhsat sahibince il özel idaresine verilen banka teminat mektubu, nakit teminat ile nakit teminat ise banka teminat mektubu ile güncel değer üzerinden değiştirilebilir.

(Mülga üçüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661)

(**Değişik dördüncü fıkra:RG-29/5/2013-28661**) Ruhsat süresi sonunda yükümlülüklerini yerine getiren ruhsat sahibinin teminatı iade edilir.

Harç ve teminat miktarları

Madde 43 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Teminat miktarları, her yıl harç bedellerinin açıklanmasını takiben Genel Müdürlük ve ilgili idare tarafından ilan edilir. Ruhsat teminatı, ruhsat süresine bağlı olarak hektar başına yıllık ruhsat harcının %1'dir. Teminat miktarı 2013 yılı için belirlenmiş olan 12802 TL'nin her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı nispetinde artırılmış miktardan az olamaz.

I (a) Grubu madenlerin teminatları ile irat kaydedilen teminatlar, ilgili idare hesabına yatırılır.

İdari para cezalarına, Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır. Süresinde ödenmeyen Devlet hakları ile ruhsat harçları 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sicil Kayıtları

Sicil Kayıtları

Madde 44- I (a) Grubu ruhsatlarına ait aşağıdaki bilgiler, il özel idaresince maden siciline işlenir:

- a) Ruhsat numarası,
- b) Ruhsat sahibinin adı ve soyadı,
- c) T.C. Kimlik No,
- d) Vergi numarası,
- e) Ruhsatın yürürlük tarihi,
- f) Ruhsatın sınır noktalarının koordinat değerleri,
- g) Devir ve intikal bilgileri,
- h) Haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve ipotek bilgileri,
- i) Ruhsatla ilgili uygulanmış hak düşürücü cezalar,
- j) Saha ile ilgili, Kanun gereği yapılmış sınır değiştirme işlemleri,
- k) Ruhsatın kanunen sona ermesi durumları ve sebepleri.

Ruhsatın aslı sicil dosyasında saklanır.

Sicilin incelenmesi

Madde 45 – Maden sicilini, ruhsat sahibi, ruhsat sahibinin vekili, devir talebi söz konusu olduğunda devir alacak kişi ilgili memurun nezaretinde görebilir.

Sicil kayıtlarının yazılmasında hata yapılması

Madde 46 – Sicil kayıtlarında silinti, kazıntı, çizinti yapılmaz. Sicil kaydında bir yanlışlık yapıldığı takdirde sicil sorumlusu, il özel idare müdürünün ya da görevlendirdiği yetkili ile birlikte yapılan yanlışlığı üzeri okunabilecek şekilde çizerek, gerekli düzeltmeleri yapar. Yapılan düzeltme değişiklik defteri adı altında bir deftere tarih ve sıra numarasına göre işlenir. Bu kayıt, sicil sorumlusu ve il özel idare müdürü ya da yetkilendirdiği eleman tarafından imzalanır.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

Madde 47 – (Değişik:RG-29/5/2013-28661)

Bu Yönetmelikte yer almayan hususlar, Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Büyükşehir belediye sınırları içindeki işlemler

EK MADDE 1 – (Ek:RG-29/5/2013-28661)

Bu Yönetmelikte il özel idarelerince yürütülen iş ve işlemler, bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonraki ilk mahalli idareler genel seçiminden sonra il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde valiliklerce yürütülür.

İl özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı illerde;

a) I (a) Grubu maden ruhsatları için il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliklerine verilen Devlet hakkı, I (a) Grubu madenler için alınan harçlar ile valiliklerce yapılan I (a) Grubu maden ihalelerinden elde edilen gelirler,

b) Kanun gereğince valilik ve kaymakamlıklarca uygulanan idari para cezaları,

c) Kanuna göre teminatlardan elde edilen gelirler,

ilk mahalli idareler genel seçiminden sonra genel bütçeye gelir kaydedilir.

Mahalleye dönüştürülen köyler

EK MADDE 2 – (Ek:RG-29/5/2013-28661)

Bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonraki ilk mahalli idareler genel seçiminde 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca mahalleye dönüştürülen köylerdeki köylüler, 18/A maddesinde belirtilen haklardan, dönüşen mahalle sınırları kapsamında yararlanmaya devam ederler. Mezkûr madde uyarınca verilen izin ve diğer işlemler, bu yerlerin mahalle muhtarınca yerine getirilir.

Geçici Madde 1 – 3213 sayılı Maden Kanununun 6 ncı maddesindeki hükümleri taşımayan taşocağı ruhsat sahipleri, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren altı aylık süre içinde durumlarını Kanunun 6 ncı maddesine uygun hale getirmek zorundadırlar. Aksi halde ruhsat, süresi sonunda iptal edilir.

Yürürlük

Madde 48 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 49 – Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.